

नमः शिवाय नमः शिवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॥ अथ यत्तु ४ ॥ कथं सा नमस्तथा किं ४ केन ध्यानं
 नमस्तथा ॥ महासमस्तनीयानां उद्धारं वदति तद्ब्रह्म ॥ ॥ ज्ञानं ध्यायते तं उवाच ॥ मृदुलं सुखं यत्तु ४ सर्वं ॥
 नमस्तथा नमस्तथा ॥ दगा ॥ श्री कौमिदं सा ॥ वदामि ध्यानं पूर्वकं ॥ या निजा तव केनोक्तं नवमा विष्णुम
 नमस्तथा नमस्तथा ॥ मयं श्री मत् सिद्धासनं गताम् ॥ यद्वासनं सखासीनां ॥ अथ दिष्टं रुद्राय दौ ॥ निष्कलं क
 मयं ॥ नमस्तथा ॥ शयनं यही ॥ जकि भगवत् सूर्यं न ॥ या गयष्टकं ध्याविनी ॥ मकारा नमस्तथा ॥ समायको दवी ॥
 नमस्तथा ॥ सितनयनं नारुनं वरुणं यत्रिह विनी ॥ सुसुनिदो विमध्यान्तं स्वार्द्धं कृतं ॥ यनी ॥ ॐ

कंठी २
 कनकमयसंयुक्ता पूर्ववत्पुनरुत्पत्तिर्नाम। तिलाचनं महायवौ सच्चरुप्रदहृषितां॥ कंठके ४ स्वर्णवत्ताथर्म
 हावलयहृषितां। कम्बुकनां सुताभ्रांष्टीं स्वर्णनूपुराणि॥ कंयूने भर्षवनां शेष आतयनां जगदुर्य।
 मयवद्वन्यां आथत् आनकाम ४ समाहित ४॥ गुह्य ४० टिकसंकाभां जठामकूटमल्लितां सर्वविद्यात्मः
 कोदरीं आथत्स्वर्णमल्लितां॥ १०॥ ॥ ॐ अस्मिन्मन्त्रे कीमलसुखस्वती सायन्यायन्यायलम
 यिष्टी महासुखस्वती देवता अन्तर्द्वन्द्व ४ यन्तायदनी निवीजं देवी वाचमज्जनयन्त देवतानि भक्ति ४
 स्वायती सुखस्वती तिकीलकं अन्तवशमय विद्याप्राप्तं यथाविधि यथाग ४॥ १ ॥ वक्षुसावस्वती सायन्यायलम

पवहिकनयनीलक्ष्मीविवर्द्धनयेव विवाहविजयपदं॥ पत्रबद्धात्मिकांयतीं रुक्मिणिरुलंयदी। पताम्य
नामितामवह्मनमकिंमनस्वती॥ ॥ ॐ पूर्णमास्यदीपनस्वतीहृदयमस्तुहृदयान्दाम्पिगर्भागरीकृच्छ्र ४
मीमहास्रस्वतीदेवताजीवीजंममवाकसिद्धिर्धनयविनिर्थाग॥ ॐ पूर्णमास्यदीपनस्वतीवाङ्महिर्वाङ्मिनी
ती।। नामविश्रवत्॥ यावदात्माकृतत्वेक४स्वप्नयायप्रमाथित४। नामनृपसिकायकासामायाउमनस्वती
१॥ ॐ आनीदवीहृदयमस्तुहृदयान्दाम्पिगर्भागरीकृच्छ्र ४मीमहास्रस्वतीदेवताजीवीजंममवाकसिद्धिर्धनयविनिर्थाग॥
विनिर्थाग॥ ॐ आनीदवीहृदयमस्तुहृदयान्दाम्पिगर्भागरीकृच्छ्र ४मीमहास्रस्वतीदेवताजीवीजंममवाकसिद्धिर्धनयविनिर्थाग॥

वाचमशीनी गृह्यसूत्र ॥ यासां गायत्र्यं वक्ष्यते ॥ केवगीयते ॥ अथैतावत् ॥ १ ॥ मकिं ॥ सा मां याउ स न स्वती ॥
॥ २ ॥ उं यावका न ॥ स न स्वती ॥ स्य मनु स्य मधु ॥ रुद्र म धि ॥ गायत्री रुद्र ॥ श्रीमहो स न स्वती ॥ देवता सो वीजं म
वा किं द्यार्थं जय विनिथाग ॥ ३ ॥ उं यावका न ॥ स न स्वती ॥ वाजि रुद्रा जिनी मती य रुद्र वक्ष्य धिया वस ॥ अकथा
स्यात्सेना विष्णु लोका कथा निय कृति । नृदादित्यादि नृपका । सा मां याउ स न स्वती ॥ ३ ॥ उं याद यिती स्य मनु
स्य मधु ॥ रुद्र म धि ॥ गायत्री रुद्र ॥ श्रीमहो स न स्वती ॥ देवता सो वीजं म मवा किं द्यार्थं जय विनिथाग ॥ ४ ॥ उं या
द यिती स न स्वती ॥ नां यतनी स मती नां य रुद्र धे स न स्वती ॥ यावत्तु वंदवा का र्थं स्वयं य ए विवरुता । अनादिनि

धनानका सा मां याउ स न स्वती ॥ ४ ॥ उं म ह ज रू स न स्वती ॥ स्य मनु स्य मधु ॥ रुद्र म धि ॥ गायत्री रुद्र ॥ श्री
महो स न स्वती ॥ देवता सो वीजं म मवा किं द्यार्थं जय विनिथाग ॥ ५ ॥ उं अ ह ज रू स न स्वती ॥ य च त य न क उ न
धि यो विष्णो विराज ति ॥ अ अत्त म धि दे व स य वानी स मगी ष्वनी । य स्य म म व द की या सा मां याउ स न स्वती
॥ ६ ॥ उं व त्ता नी वा गी स्य मनु स्य मधु ॥ रुद्र म धि ॥ गायत्री रुद्र ॥ श्रीमहो स न स्वती ॥ देवता सो वीजं म मवा क
रुद्र म धि ॥ जय विनिथाग ॥ ७ ॥ उं च त्वा नि वा क्य वि मिता य दा नि वि द्वा ष्क स य म नि वि द ॥ ८ ॥ उं च त्वा नि वि द ता न
न य कि उ नी र्ग वा य म न या व द कि ॥ या य ल गृ हि रुद्र ने र्य क्त्वा ना न रू त य वि या पि नी रुद्रि नृप का सा मां

3

३ उहयानपिदावास्मिन् ध्यायन्निथानिनः॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच॥ रुदयं निर्मलं कृत्वा त्रिंशद्विंशत्यनामयः॥ ३

अरुण उवाच ॥ हिन्नयं वात्मकं दहं गतं यः सूर्यं यथा । यो ह्येवमकं दहस्य धर्मा धर्मा कृत्तव्यः ॥ ३ ॥
 अरुण उवाच ॥ धर्मा धर्मा मिनः श्रेयं यदहं नित्यानिव । ॐ ह्रिया निव यं यं चान्ययं यं दत्तना ॥
 नाह्येवमनसा सर्वं नित्यमवाहिमानिता । जीवनं सह गच्छ किं यावत्तु न विन्दति ॥ ॥ अरुण उवा
 च ॥ स्थावर्तं जगमं यं यत्किं चित्सुखं च यत् । जीवा जीवनं जीवन्ति स जीवः कन जीवति ॥ ॥ श्रीरुग
 वानुवाच ॥ मुखनाभिकथाम्भः प्रोक्तं सर्वं यत्तु सदा । आकाशं पितृव्यं न स जीवन्ति जीवति ॥ ॥
 अरुण उवाच ॥ वक्ता धुव्यापि न याम्भः यामावाय स्थितं जगत् । अन्तर्वह्नि स्थितं याम्भः कथं यत्किं यागिनः ॥

४

श्रीरुगवानुवाच ॥ आकाशं च वक्ता ॥ ४ ॥ स्यादाकाशं व्याप्य गच्छति । आकाशं गुह्यं ॥ ४ ॥ निःशब्दं वक्ता
 उच्यते ॥ ॥ अरुण उवाच ॥ दत्तावता लुङ्गि दत्तायाः ॥ अधर्मादिदं भवति । अन्तर्बह्नि यत्तु सदा । दत्तं स्व
 रुतं सदा ॥ ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥ अथायमवा ॥ ३ ॥ नमस्व नः श्रयणात्तु दत्तावता सिकं यत् । अन्तर्बह्नि
 तद्वत्तु यत्तु वक्ता । तद्वत्तु नमः दत्तं नमः कदाचित् ॥ ॥ अरुण उवाच ॥ दत्तावता सर्वगतं वक्ता । सर्वहताधि
 वासितं । ॐ ह्रिया धर्मा निव । धनं दहान्भक्ति धावतः ॥ ॥ दहन्तु कृता वृद्धिः । वृद्धिः न दहन्तु कृता ॥ ॥
 श्रीरुगवानुवाच ॥ तावद्वत्तु विना धः ॥ ४ ॥ स्यात्तावत्तु न विन्दति । विदितं तु यत्तु तत्त्वं । यत्तु कृत्या न यत्तु ॥

नवदानकनादह। ध्रुवकिचठिकायवा। उकवांकेन। शोचनयमानवक्त्रनविन्दति॥ अत्यन्तमलिनाः
दहादहीवात्यन्तनिर्मल। उदथावकवर्त्तुत्वां कस्यालोवीविधीयत॥ ॥ इति षष्ठः सर्गः ॥
ककशर्वविधीमदूलवगीतासूयनिषत्सुवक्त्रविद्यायां यागः॥ शुद्धीकृद्वाङ्मनसंवाद्यसमाकृद्वाङ्मन
संनया। नाममयधर्माः ॥ ॥ अङ्गनडवाच॥ कृत्वा सर्वगर्भवक्त्र सर्वकृप्यवमन्वर्न। अहंमा
स्यतिनिष्यत्तयमाहर्गिणकिरुवन्॥ ॥ श्रीरुगवानवाच॥ यथाजलजलीक्षिपं दीवक्षीर्नद्युर्नद्युर्न
अवि। धारुवल्दङ्गीवात्मायनमात्मनि॥ जीवयन्वदतादात्म्यं सर्वगं ज्ञानिनीवर्न। यमाहलक्ष्मी

निमिरुं मनश्चक्रादियुक्ता निप्रकाशिलायप्रिनाकाकाकल्या॥ १ ॥ यमान्यस्यवग्नित्यवाधस्वयुतामनश्चक्रादियुः
निहिराथा॥ २ ॥ सनिथायलच्चिस्वयुतारुमात्मा॥ ३ ॥ यथादर्थेहसुसुहानोमूर्खविश्रुतकल्यानाहीनमर्क। तथाधीविशाननित्रासकाय॥
सनिथायलच्चिस्वयुतारुमात्मा॥ ४ ॥ सनश्चक्रादिवियुक्तस्वयंथासनश्चक्रादर्मनश्चक्रादी। म

आयनिवृत्तयेकासाम्याउसनस्वती॥१०॥ ॥पद्मयविभालादीपद्मकंभ्रवर्द्धनी॥ति
 लयादवीसाम्याउसनस्वती॥१॥य४कवित्तिनिनातर्ककुकिमुकिचर्वाकृति।साह्योनोदम
 क्कामितिसनस्वती॥२॥तस्योर्वसुवतानिर्यसमयश्चसिनस्वती॥रुकिप्रद्वारियकस्य
 वन॥३॥तत४यवर्द्धतवादीस्वक्याललितादना।गययशामिके४मदे४यमथेववित्तिने४॥४॥
 धतेष्टुं पाय४सानस्वतं४कवि४भ्रतंवधनयदा४सुखलनी४सुखवारुवता॥५॥विख्यात४सर्व
 मीरुवतियुजित४अजय४यनियदानीस्वयजनाहिजायत॥६॥स्वयुथेवेदेवाकत्रावितादप्रमुतस

कसीद्वयता॥३

लिङ्गि३

अर्द्धवाचस्यतिविष्टु४मिवावामीतिरावयत॥७॥उर्वसुवयतातनबहुस्यतिप्रमिस्रयीतमव्रातिसन
 कुंतनस्यश्चकाकथा॥८॥तुकांचनीकुर्यात्तदनुयवान्नापिवदिजानावेनाथन्नाहिरुयतम
 यवुयात्॥९॥केमीरुवत्सर्वेवयदिक्कुरुमात्मन४स्मकनवतींनस्क्रुयाद्विषनयतिवादिजो॥१०॥
 वादिगजानातुसिंहारुवतिसर्वदा॥तस्मात्सर्वयत्ननपूजाद्विसनस्वती॥११॥यद्वागीकिपुयस्व
 जयतसदा॥तस्येतासंस्तुतावाधीमुख्यद्वयनकचित्॥१२॥तमामिजामिनीनाथसंखालकित
 वाधीरुवसुनापनिचोयनसूक्ष्मदीप्त्॥१३॥यथायदधेतसर्वजगत्सुवनजगमीयामेत्तालीकगलाय

स्वलाकेयुतिस्त्रिता ॥ १४ ॥ चतुर्मासं स्वाम्नां वनयुं सवधर्ममा मातशत्रुमता निर्यं सर्वगुणसमस्त
 गवदित्कविकासिमन्दहासलिसां दीववलां प्रताहिवासी अत्र वित्तसमानेति ॥ अत्र मत्र वित्तासमस्त
 स ॥ ग्रीमत्रयतयविविक्ता कलवय ॥ शुक्राचनमस्तिका सा लालकितकंदलायविलसन्मूकावली ॥ अहिना ॥ १५ ॥
 सर्वज्ञाननिधानयस्कधनान्द्राक्षमालाधना वाग्देवीवदनाम्बुजवसुधुभिलाकमाग्राशिनी ॥ याकूदन्तयुगल
 नधवलायाशुक्रवस्त्रावृता यावीनोवनदमुमदितकनाया ॥ धृतयद्यासना यावुक्ता यत्तर्गकनयपुरुतिरि
 यूजिता सा माया उग्रस्वर्गी रुगवती नि ॥ अथ जायायह ॥ दाहिर्यकावुद्धि ॥ सुटिकममिसयीमद्रनालाद

धनार्हसुनेकतयद्योसितमयिचसुफयस्ककंवायनध ॥ यासाक ॥ तुन्दर्गख सुटिकममि निरुहातु
 समाना सा भवा ॥ धृतय ॥ निवसवदनसर्वयोसुयसन्ता ॥ यासाक ॥ मधनावाहीवीक्षयस्ककधा
 वकवसातिर्य ॥ दग्धक ॥ तुन्दर्गनिर्मला ॥ ॥ ०० ॥ या ॥ धनाय ॥ ०० ॥ य ॥ निज ॥ मययवा ॥ ०० ॥ म ॥ सु
 दानरुर्ग ॥ चतत्या ॥ ० ॥ द्विजवन ॥ कवितासूयेति ॥ सर्वाभिर्वा ॥ कितरुलान्यययातिभीर्ष ॥ ०० ॥ य ॥ ०० ॥
 श्व ॥ ०० ॥ पतिदिनमूवसिस्त्रोतिथारुकि तमा ॥ वानि ॥ वायस्यतनेयाविदिता विरुवावाये ॥ द्रिष्टि
 स्यादिरुलार्हसुतमिवसतर्तवक्षससायदवी ॥ सोहाग्यस्यलाकेयसन्नतिकविता विद्युमस्तयशा ॥

[illegible][illegible]

येमयायुर् ॥ आत्ममनुस्यहसस्य यत्रस्यनसमम्वयात् ॥ यावन्नगतकामानां रावनायायवर्तते ॥ राः
 नगतकामानां नत्राहं संयथननु ॥ गत्रीत्रिहमजस्यार्द्रं हंसर्त्तयावदर्शनं ॥ काकीमुखककानात्तु मि
 कः ॥ १४ ॥ ककावस्यचलूकस्य काश्चस्ययुतिपयत् ॥ साहकृत्वात्ममनुयुधमयत्रयदंवल्लेया
 नित्यमद्वलूकय ॥ १५ ॥ नदयूनत्रपियथत्तु संधिमाकावमनु ॥ कृत्वा नृत्वावपूर्वमध्ववद्विसर्मवद्व
 नयथा म ॥ १६ ॥ सस्यकृदुल्लनूरुववित्रल ॥ कल्यसासूकिमति ॥ हंसस्यगतिवित्ता नृदुकिमूकि
 लयद ॥ यावत्तय ॥ १७ ॥ खमका नृदाकारविचिन्तयत् ॥ खम ॥ कृत्वात्मानमात्मन ॥ १८ ॥ खम ॥

त२

आत्मानं खमय कृत्वा न किंचिदपि चिन्तयत् ॥ स्तिववृद्धि नर्समूलावद्विद्वक् निस्तिन ॥ वहिर्वा मस्ति
 नित्यं नासा ॥ यत्रव्यवस्तिर् ॥ निर्मलं विज्ञानीयात् ॥ यदुर्मि नहिर्नान्व ॥ १९ ॥ वृद्धं खमयमाथतमानत्यय
 नमवयय ॥ वहिर्वक्तुस्तिर्नाम नासा ॥ यत्रव्यवस्तिर् ॥ निधत्तं तविज्ञानीयात् ॥ सायगुलर्यंगत ॥ यद
 दयानिर्मुक्ता वायूर्यगुलीयत् ॥ नरसंस्तु मन ॥ कृत्वा नृत्वायथार्थमीध्वन ॥ निष्कलं तविज्ञानीयात् ॥ यदुर्मि
 नत्ययदामुर्त ॥ यमा नृत्यमन ॥ २० ॥ वृद्धि नृत्यं निनामय ॥ सर्वं नृत्यं निनामसं समाधिकस्यलक्ष्मी ॥ २१ ॥ नि
 नृत्यं विज्ञानीयात् ॥ युद्धं मूयोतवधनात् ॥ वध्माव विहीनस्य कार्व ॥ २२ ॥ स्वयं उरुवतदहं ॥

॥ ह्येका समाधिना ॥ निष्कलं विज्ञानी यातुं सानुवहिनं भिर्व ॥ असावगच्छन् वरिणं स्वव्याकुलवर्जितं ॥
विदुना दकनातीतं यस्मिन् वदसंवदविह ॥ यो यवज्ञानविरुद्धो नृणाम् ॥ अत्र दृष्टिर्निष्ठिता ॥ अत्रेणानुवद
दत्तया ॥ अत्रेणानुवदत्तया ॥ वदद्योय ॥ स्ववदथाका ॥ वदकनयतिष्ठित ॥ तस्य यवनिर्लीनस्य ॥ यववस ॥ म
हवव ॥ नावार्थी ॥ उरुवलाव ॥ यावत्या ॥ ननगच्छति ॥ उलीर्याया ॥ वयर्न ॥ नोकाया ॥ किंयथाजनं ॥ यत्कमस्य ॥
मवी ॥ ज्ञानविरुद्धानतस्य ॥ यवालमिव ॥ वदत्तया ॥ यव ॥ अत्र ॥ ॥ उल्लासकाय ॥ यथाक ॥ विदुव
माला ॥ वदत्तया ॥ ज्ञानन ॥ यमाला ॥ क ॥ पञ्च ॥ नृणां ॥ यव ॥ नित्य ॥ जन ॥ यथा ॥ इमं ॥ नरकस्य ॥ यथा ॥ किं ॥ यथा ॥ जन ॥

उर्वरेत्त्वपदं कृत्वा वेदेनास्ति यथाजनं ॥ कृत्वा इत्येव न ह्यस्य कृतकस्य यागिनः ॥ नेवास्ति किञ्चि
तं ह्यसस्ति यतस्तत्त्वविद् ॥ गेल धालामिवास्ति नदीर्घदीर्घानि नादवत् ॥ अवाच्यं यथावस्यार्थं य
त्तद्वदसवदविद् ॥ आत्मानमत्रैव कृत्वा यथावत् चारुना नदी ॥ आननिर्मथि नास्यासादवत् यथातिगू
रवत् ॥ विधूमाग्ने निरुद्धवत् यथा यत्ननिर्मल ॥ तादृशं यत्र मन्त्रं स्मृत्यार्थं कृतं न्यह्यह ॥ दूतस्य
पिनदूतस्योपि दुस्तं यिदुवर्जितं ॥ अमनस्य सर्वदा दही सर्वदा पीति नश्यति ॥ कायस्त्वापिन कायस्त्वा
कायस्त्वापिन वाच्यत ॥ गिलमस्थयथा गेलं दीनमस्थयथा द्युतं ॥ पूषमस्थयथा गर्ध्वं हलमस्थयथा

मन्त्राकाराग्निवत्प्रकाशान्तरालावायवच्चरन्तु ॥ तथा सर्वगता दहो दह दह वयवस्त्रितः ॥ मन
॥ १ ॥ दहिनो देवा मनोमन्त्रावस्त्रितः ॥ मनस्तु मनसं धर्म्मां सधर्म्मां मनवर्जितं ॥ मनसा मनमालोक
॥ २ ॥ सिद्धान्तिना गितः ॥ देवतमनसं धर्म्मां मनवर्जितमात्मनः ॥ मनो धेवमनादहो स्वर्गसिद्धान्तिनाः
॥ ३ ॥ ॥ अकारागमागर्भकत्वा मनसकत्वा निनास्यदं ॥ निश्चलं विज्ञानीयात्समाधिस्तस्य लक्ष्मी ॥ या
॥ ४ ॥ न स्यात्वा वायूं रुजं सदा सूरवी ॥ ॐ दमस्तस्य नानिर्यं समाधिस्तस्य नानिर्यं ॥ ऊर्ध्वं भूतमधः
॥ ५ ॥ भूतं मध्यं भूतं तथात्मकं ॥ सर्वं भूतं स आत्मनि समुक्ता नागुर्गन्धाय ॥ शिष्टं भूतं या विज्ञानीयात्सुवि

[illegible]

किं : रक्षादिविन्यसत् ॥ अग्निमध्यत्रविस्तारत्रविमध्यवन्द्यमाशान्तमध्यवाकलीदिव्य नतः ॥ सुप्रियवरु
॥ १ ॥ अग्नयमिदं धाकं प्रविशत्यसिखा नतः ॥ मूलाकारिः ॥ समायकां कथातया फियूवकं ॥ कालिनी किनः
॥ २ ॥ वेव दहनी दीयनातथा ॥ कालिनी वृक्षेव विन्दत्युजसिखियरु ॥ सायनीतापनी येव पापकीरुति
पिरु ॥ द्वादशानक कलायवी उद्धलानायतजसा ॥ नाददहामसत्यन्ता नद्याद्रापधमासुता ॥ रुद्रारुद्रास
मत्यन्ता जातवदजयातथा ॥ त्रिकानरुसमत्यन्ता स्वर्धायनिकीरुता ॥ अर्द्धदसीकृतायुध्मा ॥ तिथ्यादि
पंचकीरुता ॥ द्वादिवक्रागलविष्णू वृद्धकालचलसुता ॥ लोहनापिहिरुमध्याललाटसुसदाजिव ॥ व

४

कादयसमाख्याता यथतरुतनायका ॥ धातुभनस्तिरिचिन्दुषाठलोहप्रकलेयर्ग ॥ कालिनी ॥ कालिनी येव
॥ ३ ॥ वेकामिनी तथा ॥ पृथ्वीनी सप्रहायेव आयुर्दकमयातथा ॥ आस्तीसा ॥ विविख्याता मारुती वयमारुती
चित्किनी तथा सोम्या अमिता धातुकी कला ॥ कला चन्द्रा सुतवकुम्बवत्तस्मत्तृपिर्ध ॥ सधधवलकलोल
ता वायानकवमहायवान् ॥ उद्धुसंमुतासाम ॥ लावकसु अक्षमूर्ख ॥ पूवकसु गणेशाध नवका अग्निमधुल
दावद्वयगतावसुं चन्द्रसूर्यपवारुकां ॥ यत्किंचित्प्रवततण अमूर्तदिव्यतृपिर्ध ॥ तत्सर्वगसतसूर्यतनयि
धुजवायर्त ॥ चन्द्रसूर्यविराजान जीविर्नमनर्दीपये ॥ जायवक्ता स्तितावक्ता सुप्रविष्णू समाश्रित ॥ वृद्धकाल

नीलान्त्यमा प्राति ततावायं निर्लेधयत् । यावद्वायुक्षिताय रुतावोर्क्षीर्षे नमयते । मन्वर्तस्य निष्कान्तिः
 रुतावायं निवृत्तयत् ॥ यावद्वायुक्षिताय रुतावोर्क्षीर्षे नमयते । यावद्वायुक्षिताय रुतावोर्क्षीर्षे नमयते ।
 अल्पकालरुयादुक्तायाः स्यामयमयनायने ॥ यागिनामूनयत्वेव ततः ॥ यावद्वायुक्षिताय रुतावोर्क्षीर्षे नमयते ।
 उमाहं कूर्तुवहि ॥ वामदक्षिणमार्गेण ततः ॥ एव विधीयते ॥ शुचिभूतियदा सर्वे नाडीवेकं मलाकूलं । तदव
 जायतयागीयाहस्यग्रहः ॥ क्रमः ॥ वद्वपद्वामनाथागी प्रार्थयन्त्यहं प्रयत्नः । अत्रयित्वा यथाशक्तिः सूर्यः
 सूर्योदयप्रयत्नः ॥ अमृतं दधिसर्काहं ॥ मुद्दिपधवलायमं । अन्तावत्प्रमसाविष्णुं प्राधया मिसूखीरुवत् ॥
 दक्षिणैव सप्तमोक्षः प्रवयद्द्वर्णलोः करयित्वा विभक्तनः प्रनव्वन्द्यप्रवयत् ॥ यद्वलद्वलनद्वल

भक्तिमभक्तिः ॥ मभववधाय यत्तु निर्ममि विमयत् । मन्वसाक्रात्मनिहाव देनेनेवायलखत् ॥ य
 दायास्यमनी राव तदातत्यत्रमयदं । रुयसुष्टिरिनाकाहं दूधार्थखादयदुषं । द्युताथोमधु
 कः मूलादुष्वमवायूयाता नार्हवक्रानि जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते ॥ अकाशमकमविवाय चर्ल
 देतत् अन्तर्वहिसिद्धमनेकयत् ॥ वक्रैकयत्रमययमद्वितीयः मन्वर्वहिसिद्धमनेकयत्
 यत्रये ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ अन्तर्वहिसिद्धमनेकयत् ॥ वक्रैकयत्रमययमद्वितीयः मन्वर्वहिसिद्धमनेकयत्
 मन्वर्वहिसिद्धमनेकयत् ॥ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ अन्तर्वहिसिद्धमनेकयत् ॥ वक्रैकयत्रमययमद्वितीयः मन्वर्वहिसिद्धमनेकयत्

अनन्तः॥ मुं वदुषादिगर्वां सत्यं च कालावरुवध्वविष्णा॥ यत्सावरुर्गर्तदूयाञ्जितर्वां हंसायध
कीनमिवास्त्वमिथं॥ पूनार्हागर्तवदा॥ मुनिविविधानिच॥ आयुषः॥ कवेयः॥ येन धम्मो लोप
क्तुविरुनः॥ पूयानादिसंसात्रायागास्यासस्यविष्णुकुण॥ निदालस्ययमोदध्व॥ आगिषवदुहादनी॥
एजासंकीर्णसंथागयागास्यासस्यविष्णुकुण॥ वादिर्कं कवी वृहत्तयाधियासनभवत्॥ वेद्यं च वा
स्वात्रयागास्यासस्यविष्णुकुण॥ दं दं नमिदं दं र्ययत्सर्वं दं उमिदुनि॥ अयिवर्षहर्माय॥ ४॥
नंनाधिगच्छति॥ विष्णुयाक्षनर्तनागं जीविर्वापिचक्षुर्ल॥ विहायसर्वं॥ मुनिपार्वलाकं कमाच

नगा॥ पृथिव्यादीनिरुतानि जिज्ञासकनिमिरुकां॥ जिज्ञासकयविर्यागी पृथिव्याद्योनलियुतनीच
निर्भाययूष्मनि॥ यवान्वावापानमन्त्रयान्॥ यागिनाभायययन॥ आत्मध्यानयवाय॥ ४॥ अग्निदे
तीर्नायागिर्नादयथादुवि॥ यगिमास्त्वल्पवृद्धिर्ना॥ सर्वेणविदितात्मनी॥ सर्वेणवस्तिगीभाजं नय
॥ अज्ञानादनी॥ अज्ञानचक्षुर्विलीनत्वा॥ दन्धः॥ सूर्यमिवादिर्गं॥ अज्ञानीयश्चनिदृक्॥ निर्मालिगगनाथ
यगयगमनायाकि॥ नगनगयनं यदं॥ नगनगयनं वक्त्रं॥ सर्वेणसमदर्शितं॥ दृष्टं दृष्टिभूयाति॥ गग
स्यानिनिर्मलं॥ अहमवाकर्तृवक्त्रं॥ यवमीविष्णुमय्य॥ दृष्टं दृष्टिवाकारं॥ दिवाकारं विचित्रयगं॥

सकलानि ४ कलं भक्तं भादवाय न निर्गता अयवर्ग ३ निर्वोर्ध्वं यत्र सर्वं विष्णुमयं ॥ सर्वगक्रान्तिवात्मा
 नैविक्राह्यं यत्र सत्कर्तृ ॥ अहं वक्तुं नित्यं सर्वं विजानीयात्तत्र ४ सदा ॥ हत्वा इयं सूर्यमान्नीका नरुक्तिनरि
 वधता ॥ सर्वा विविधा कृत्वापि कर्मरुत्तं सवधता ॥ निमिषीनिमिषार्द्धं वा क्लान्तिना ३ क्षाप्तं चित्तं गतं
 कठकाटिसंरुजा ॥ धीं क्षाप्तं मर्कं विनिष्कृता वक्तुं नृपसिद्धं सर्वं ॥ जगदन्तर्गतं यत्र ॥ वक्तुं ७५ त्रिनिवसं
 ति यत्राचयत्रयं तं जगत् ॥ अतः ४ यत्र गताकारं विना ह्यनन्द ७५ तं ॥ मय्यवनिवसं स्युः वासुदय ॥ स
 यत्र ॥ सर्वं दृष्ट्वा ३ खिलो क्लान्तिं सत्त्वानिष्ठवन्नानि ॥ चनाचनानि रूपाणि सत्त्वानि विविधानि यानि

नात्मनि ॥ मूर्द्ध्नि वक्तुं यत्र ३ रूपा वक्तुं ४ धुं दहमाश्रितं ॥ यादादध ४ शिवाजन्त ४ कालाग्नियलयात्तक ४ ॥ अतः
 मय्यध ७५ तं यत्र सत्त्वानि ४ शिव ४ अतः ४ यादाहर्लं विन्यास्यादं च विनर्लीविद ४ ॥ सूर्यलीयादसीध ४
 जगत् ४ अंघ्रिउच्यते ॥ महान्तं वक्तुं नृपा ३ लय ७५ तं सान्नं ॥ कठिनलान्तं योक्तुं सकयानालसं रूपा ४ ॥ व
 लान्तिनवकाद्यानामसहस्रानां वसंति ४ ॥ यातानां नाय ७५ तं मूलं शरीरं हूलमधुली ॥ वक्षितं ४ सर्वं
 नन्त ४ सुविर्लोकं सौन्दर्यं ४ हूलं कं नारिय ७५ तं ॥ अतः ४ वलोकं च कुक्षिगतं ४ ॥ ददयं सत्त्वानां कंठं ॥ सूर्यादि
 हयययो ॥ सूर्यो मासस्तद्वत् ४ वध ४ कुक्षिगतं ४ शिवा ॥ मन्दसकमयो रूपा ध्रुवात् ४ सर्वं च वरि ॥ ददया

लियायदि नसित्तुवृत्तं। वक्रस्यपिमरुत्तं। जनताकं० कं०॥ गवालाकं० रुवांमधु मूत्रि
र्ययतिष्ठितं। वक्रवक्रा दुनिलय मसिन्धुदुयतिष्ठितं॥ वक्रादुनावगलाकं विदुमधुयतिष्ठितं।
क्रादुनूपिहीयुथी गायमधुयलीयन॥ अग्निनापिवनतार्य वायुनाग्निप्रसधुवी आकाद्वानविदुय
मनस्याकाशमवय॥ वक्राहंकात्रविलुप्तं कुरुयप्रमात्तनि। उर्यवदुयतीनं च निवस्तानमनाम
यथत्तमसुमात्तनं ध्ययनस्यप्रमात्तनि। स्वद्वक्रातिभां ध्ययकायमनसा सकृत्॥ सर्वगतनि
यायोर्द्वकल्यकादिभेदत्रि। यथा नकद्यटस्य जलरुदानविद्यत॥ गस्यात्मना नरुदासि सर्वदरु

रुयस्वयमवायवदिता। नलिष्यक्तयथाकारं पृथिवीवायवद्विहि॥ दहद्वियमना वृद्धि प्राप्ते वा
त्मानलिष्यत। रूदनाहमिदंयेव निजिज्ञाननतत्त्वविन्॥ दहद्वियानिसंयत्त यथत्त्यात्मानमना
ना। उर्वराविकतत्त्वस्य ज्ञानिनाज्ञानवीक्षिता॥ रूद्वसर्वकस्मानि दध्मनिस्यन्तसंगयत्त।
अज्ञानउवाच॥ ज्ञानादवरुवगुज्ञानं विदित्वा गुरु धनरु। ज्ञानमाहुतामयेन किंपूजयामास
शीरुगवानवाच॥ ज्ञाननदीपितं दहं वृद्धिवक्रसमन्वितं। वक्राज्ञानाग्निना तिलं निदहन्तु मेव
न्वितं॥ अक्त० पविर्णयनमग्निनाख्य मद्यन्तदूयीविमनाम्वगारु। यथादकं गायमनस्य विदुं गथात्तन्

निवृत्ताधिसंस्कृ॥ आकाशवक्त्रं भूमीव आत्मानं दृष्ट्वा वायव्यं दत्तं वात्मा । स वाक्त्रमस्य न
 लात्मा क्लृप्तात्कयाप्यभित्तिवत्कवात्मा ॥ यद्ययं सृष्टा क्लृप्तं यत्नेवात्तं न सृष्टं ना । गथासुवर्ग
 यद्ययं लयं गतं ॥ भूमीव व्यापिर्भूयस्तेन रुचनाभिः त्रुद्धं ॥ निष्ठं वा निर्मलं यद्दी सर्वव्यापिर्निर्व
 ३३ नी ॥ मूलं यामपि यागं शुक्लासायमनसा सकृन् । सर्वं न र्वं तियायानां न स्युः क्लृप्तं न ॥ क
 दद्विष्टं विगलानां तु सूर्यमं तुल्यं च वाग । दत्तं यानमिति क्लृप्ता यत्नं क्लृप्तं न सावित्री ॥ ०३३
 वायाननिष्ठं ॥ सामं तुल्यं च वाग । विष्टं यानमिति क्लृप्ता वामभास्यतिष्ठति ॥ तुदं यत्नं

३३

हागेशमिन् वीक्ष्य दत्तं दत्तं ॥ दीर्घास्ति सूक्ष्मं यत्तं वक्त्रं नाठीति सूत्रिणि ॥ सर्वं यत्तं
 तस्मिं सर्वं विष्टं तामूर्खं । तस्य मध्यं गतं ॥ सूर्यो सामा इति यत्तं ॥ ३३ ॥ दत्तं वा
 दा ॥ निता इवला ॥ दीर्घाध्वनिश्च गतं वदा ॥ ३३ ॥ सुविद्या कला क्लृप्ता ॥ सूत्रा मन्त्रा ॥ यत्तं यत्तं निगुह्य
 सर्वं ॥ वीक्ष्य क्लृप्तं तानां यत्तं क्लृप्तं यत्तं वदा ॥ सूत्रं मन्त्रं क्लृप्तं तानां यत्तं क्लृप्तं
 तीर्थी ननर्गं सर्वं क्लृप्तं तानां यत्तं क्लृप्तं यत्तं वदा ॥ सूत्रं मन्त्रं क्लृप्तं तानां यत्तं क्लृप्तं

१ अथ यर्गक ॥

२ स्वयं रुर्वंशकान

३ मन्त्राद्वानवविधि

४ कृष्णकासु

५ वंशमहिम्नः

६ अन्तर्दीयावताल

७ (गानकानक

८ (गानकसंवाद

९ अश्वक

१० गुरुगीता

११ रुक्मसलक

१२ आनन्दरुवि

१३ आनिमूदावन्धः

१४ स्वयं रुर्वंश

१५ संग्रहः

१६ अजयामयणी

१७ उरुवगीतानाम

१८ वायानीसिद्धिरुवः

ASHA ARCHIVES

3564